

Elementær Talteori - 3. aflevering

Opgave 1

Vi starter med at omskrive ligningen (alle udregninger er mod 263).

$$\begin{aligned}x^2 + 20x + 211 &\equiv 0 \\(x + 10)^2 + 111 &\equiv 0 \\(x + 10)^2 &\equiv -111 \\(x + 10)^2 &\equiv 152\end{aligned}$$

Vi finder så om der er en løsning ved brug af legendre symbolet. Vi ser, at 152 har primtals faktoriseringen $152 = 2^3 * 19$.

$$\left(\frac{152}{263}\right) = \left(\frac{2}{263}\right)\left(\frac{2}{263}\right)\left(\frac{2}{263}\right)\left(\frac{19}{263}\right) = 1 * 1 * 1 * (-1) = -1 \quad (1)$$

Her ser vi, at $263 \equiv -1 \pmod{8}$, og derved får vi fra theorem 4.1.7 [St] at $\left(\frac{2}{263}\right) = 1$. Yderligere fra samme theorem, får vi at

$$\left(\frac{19}{263}\right) = (-1)^{\frac{19-1}{2} \frac{263-1}{2}} \left(\frac{263}{19}\right) = (-1)^{1179} \left(\frac{263}{19}\right) = (-1) \left(\frac{263}{19}\right) = -\left(\frac{16}{19}\right) \quad (2)$$

Hvor $16 = 2^4$ og $\left(\frac{2}{19}\right) = -1$ da $19 \equiv 3 \pmod{8}$ igen fra theorem 4.1.7. Altså hvis vi regner videre på (2) får vi

$$-\left(\frac{16}{19}\right) = -\left(\frac{2}{19}\right)\left(\frac{2}{19}\right)\left(\frac{2}{19}\right)\left(\frac{2}{19}\right) = -(-1)^4 = -1$$

Og dette konkluderer det næstsidste lighedstegn i (1). Da dette giver -1 har ligningen altså ingen heltals løsninger.

Opgave 2

(a)

At den har orden 5, betyder at elementet c skal opløftes i femte potens for at give identitetselementet, 1, for den multiplikative gruppe.

Eftersom gruppen Z_p^* har orden $p - 1$ og vi ved at $5|p - 1$ siger Cauchy's theorem, at når gruppen er endelig, og 5 er et primtal der dividerer gruppens orden, at der må være et element, c , i gruppen med orden 5.

(b)

Hvis vi skriver ligningen ud og laver nogle omskrivninger, får vi

$$\begin{aligned}(2c + 2c^{-2} + 1)^2 &\equiv 5 \pmod{p} \\ 4(c^2 + c^{-2}) + 4(c + c^{-1}) + 4 &\equiv 0 \pmod{p} \\ 4(c^2 + c^{-2} + c + c^{-1} + 1) &\equiv 0 \pmod{p}\end{aligned}$$

som er ækvivalent med

$$c^2 + c^{-2} + c + c^{-1} + 1 \equiv 0 \pmod{p} \quad (3)$$

$$c^2 + c^3 + c + c^4 + 1 \equiv 0 \pmod{p} \quad (4)$$

$$c^4 + c^3 + c^2 + c^1 + 1 \equiv 0 \pmod{p} \quad (5)$$

Eftersom c har orden 5, betyder det at $c^5 - 1 \equiv 0 \pmod{p}$.

Dette kan også skrives som $(c - 1)(c^4 + c^3 + c^2 + c^1 + 1) \equiv 0 \pmod{p}$. Da $c \neq 1$, må ligningen $c^4 + c^3 + c^2 + c^1 + 1 \equiv 0 \pmod{p}$ altså være sand og derved gælder det at $g^2 \equiv 5 \pmod{p}$.

c

Da vi kan se, at der altid vil være et element af orden 5 samt at der er en løsning til $g^2 \equiv 5 \pmod{p}$, må legendre symbolet $(\frac{5}{p})$ altså være 1.

Alternativt kan vi bruge theorem 4.1.7 [St], som kan bruges idet begge tal er primtal, og få

$$\left(\frac{5}{p}\right) = -1^{\frac{5-1}{2} \frac{p-1}{2}} \left(\frac{p}{5}\right) = \left(\frac{p}{5}\right)$$

Sidste lighedstegn er da -1 altid vil være opløftet i et lige tal. Det vides desuden, at $p \equiv 1 \pmod{5}$, altså kan vi reducere det til

$$\left(\frac{1}{5}\right) = 1$$

Og derved er det vist for primtal p på denne form $(5q + 1)$.

Opgave 3

Ikke lavet.

Opgave 4

Vi kan bruge Dirichlet foldning af $|\mu| * \mu$, da begge er aritmetiske funktioner, til at skrive den nye aritmetiske funktion givet ved

$$(|\mu| * \mu)(n) = \sum_{d|n} |\mu|(d) \mu\left(\frac{n}{d}\right)$$

ved at sætte $\frac{n}{d} = e$ kan vi omskrive til

$$(|\mu| * \mu)(n) = \sum_{de=n} |\mu|(d) \mu(e)$$

Ikke løst.

Opgave 5

I theorem 5.8 [JJ] er det netop bevist, at

$$\sum_{d|n} \phi(d) = n$$

Andel del af opgaven, hvor vi vil vise

$$\frac{\phi(n)}{n} = \sum_{d|n} \frac{\mu(d)}{d}$$

trækker vi på korollar 8.7 [JJ] som siger, at

$$\phi(n) = \sum_{d|n} \frac{\mu(d)n}{d}$$

Her kan vi trække n ud af summen da denne kun antager en værdi.

$$\phi(n) = n \sum_{d|n} \frac{\mu(d)}{d}$$

Og herefter dividere på begge sider med n

$$\frac{\phi(n)}{n} = \sum_{d|n} \frac{\mu(d)}{d}$$

Og derved er det vist ved simple omskrivninger fra dette korollar.